

Előfizetési feltételek:
 Egész évre 6 ft. —
 Fél évre 3 ft. —
 Évfolyamra 1 ft. 50 kr.
 Előfizetői listát, csopán a kiadó hivatalban B.-Gyarmaton.
 A lap csatlamos részére a szállítóval való
 utasítás minden kivételmentesen a szerkesztő
 kézbe küldendő.

NÓGRÁDI LAPOK

Hirdetések díja:
 Öt hasábnál kevesebb sor 5 kr.
 Hálgy minden sorhosszáért 30 kr.
 Nyilaték germond sor 30 kr.
 Hirdetéseket felvételre a kiadó. Nagyobb
 és többnapos hirdetések jutányosan csokor-
 kóztatottak.
 Hirdetési példányok, reklámok és hirdetések a kiadónak intézendők.

politikai, társadalmi és közgazdászati hetilap.

Előfizetési felhívás

A NOGRÁDI LAPOK

1874-ik évi folyamára.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 ft.
 fél évre 3 ft.
 negyedévre 1 ft. 50 kr.
 B.-Gyarmaton havonként 50 kr.
 Gyűjtőknek minden egyszerre megrendelt öt példány után egy tiszteletpéldány jár.
 A gyűjtő levelet jelen számunk bocsá.
 Az előfizetési pénzek a szerkesztőhöz, vagy Kék László nyomdatulajdonoshoz, legcélszerűbben postai utalvánnyal, a nyomtatandó példányok iránti tájékoztás a pontos szétküldés tekintetéből mielőbb küldendők. Az első évről is szolgálhatunk teljes száma példányokkal.

Anyagi bajaink kútforrása.

Csak nem kétségbe esünk anyagi bajaink miatt. Az ellenzéki pártok kezeiket mossák, s a kormány pártot tesztek felelőssé. Felteszi, hogy a conservatív párt, — melynek kitűnőségei a jobb oldalnak vezérferfijai valának, s így a felelősség alól ki nem bujhatnak. — most egyszerre kibontják a takarékosság zászlóját, s ezzel a felelősség terhére mintegy a Deákparttra akarják hártani. Miud hiába a nagy szemrehányás. A baj mélyebben fekszik, s orvoslása sok időt igényel. A pártok bár mily okosak, egyszerű alakulása nem segít a bajon.
 Ugye bámuljuk a francziákat, hogy az öt milliárd frank hadi saraz után is rendezett pénzügyi viszonytal birnak. A tulnópes kis Belgium Európa bámulatának s irigylésének tárgya. Mit mondjak a hegyes s terméketlen talaj u Helvetiáról? Rendezett viszonyok közt nyugodtan élnek az az iparos nemzetek. Az ó állami lételőket csapás nem érheti egy kis kormány pazarlás. vagy szüktermés miatt; mert virágzó iparuk által nem csak belsüktségleteket fűdözik. — a mi minden nemzetnél a fő dolog. — de adófizetővé teszik a nem iparos külföldet is.
 A mi nyomorúságunk oka az, hogy tekintetes nemzet vagyunk, hol a közép nemesség székényli gyermekét iparosnak képeztetni; s ha néha végső szükségéből ilyesmi megtörténik, az egész nemzetiség gyászát ilt, s az ily szerencsétlen a családból szinte kikebelezetik. Ezen nemzeti betegség azonban boldog multból származik, midőn a nemesség csak élvezetre volt hivatva, s a munka székényítő dolog volt. A szokás hatalma nagy. A módos iparos urat szeret gyermekéből nevelni a helyett, hogy az iparos pályán teljesen kiképeztetné s európai színvonalra emelné. Az

iparos pálya a külföldi bevándorlók-nak áll leginkább nyitva, s így válnak városaik német telepekké; pedig hát a városok a nemzet irányadói, a mivelődés gyűpontjai.
 Napjainkban általános gyogyyszerül ajánlatik a jó közgazdátás, a igen helyesen: de én szeretnék addig trombitálni, míg Jericho falai le nem dőlnek, hogy a karpátoktól le az Adriáig ipariskolákat állítsunk, s lelkesítsük az ifjuságot a tér elfoglalására. Legyen áldott az a durva tenyér, mely az ipar előmozdításában fáradozik. Az iparos osztály teszi magát leginkább a nemzet há-lájára érdemessé, mert megmenti a hazát.

Századok óta ámitjuk magunkat, hogy mi kizárólag földmivelő ország vagyunk. Hadd gyártsón a külföld, majd mi ellátjuk nyers anyaggal. Régi előítélet, a mi vesztünket fogja okozni; mert eladjuk a gyapjút 120 — 150 frtéért, s ugyan azt visszavásároljuk 1,000 — 2,000 frt értékben, mint fényüzési cikket, s így kézzel foghatók, hogy a ki sokkal többet ad ki, mint be vesz, annak pusztulnia kell.
 A magyar nemzetnek nagy s fényűző aristocratiája van. Mindenki a felsőbb osztályokat majmolja, s így tömérdek fényüzési s más ipareziket fogyasztunk, s mid ezt a külföld gyártja számunkra. Világos, hogy ha legalább belsüktségletünket nemzeti iparunk nem fűdözi, évről évre pusztulnunk kell.

De nincs is a világon független állam virágzó ipar nélkül. Az iparos nemzetek az emberiség vezeterei.
 Ezen megezáfolthatlan igazságokat azért mondom el immár annyiszor, hogy meggyőzzem a megye döntő köreit, hogy Nógrádmegyének egyik életkérdése, hogy B.-Gyarmaton mi előbb virágzó polgári iskola legyen; mely a kor színvonalán álló iparos nemzedéket neveljen; és ha e törvényhatóságok megértik a kor szavát: az egész országot elárasztandják ipariskolákkal. Így lesz elővárszolva, azon tös gyökeres polgári osztály, melynek hiánya égető székény nemzetünk homlokán.

És ezen ügyet azért elevenitem föl önöknek b.-gyarmati polgártársaim, mert az iskolatanács e f. évi decz. 18-iki ülésében elhatározta, miszerint ugy a megyénél, valamint a nemzeti intézetnél kérvényezni fog a polgári iskola érdekében; de egyszermind a várost most is felhívja, hogy fölösodva eddigi télenységéből, mutassa ki, mennyivel kész az iskola alapoz járulni. A stül galambot hiába várjuk a szájunkba. Már az ur

laton is megmondta az árokba esett ó hozzá segélyért rimánkodó orozsának, hogy segíték rajtad fíjam, de mozogj magad is.
 Igaz, hogy pénztelen világban élünk, de az mit som tesz. Alapítványi kötelezvényeket kell nyomtatni, melyeket buzgó polgárok hordjának szét a világban. A ki pénzt nem adhat, tegyen alapítványt, s fűszesse annak kamatját ivadékról ivadékra. Annyi bizonyos, hogy iskola helyiségről nekünk kell gondoskodni, de ha tekintélyes összegű alapítványt mutatunk ki: szívesen átengedi a megye és az intézet saját aján-lókat építkezésre.

Igazságos dolog az, hogy B.-Gyarmat magát a lehetőségig megadóztassa. közvetlen haszna a városnak lesz az iskolából, mert sok pénzt hoz forgalomba. Ha jó iskoláink lesznek, több független család fog városunkban meglepedni, hogy gyermekeit közvetlen fölügyelete mellett képeztesse. A polgári iskola 4 alsó osztálya 4 osztályu gymnásium és reáliskolát pótol, honnét a növendék a gymnásium és reáliskola 5-ik osztályába vétetik föl, s így azon családoknak is hasznára lesz a polgári iskola, melyek gyermekeit politikai vagy felsőbb technikai pályára szánták. És a mit legelől kell vala említenem, polgári iskola mellett okvetlenül akad vállalkozó, ki nyilvánossági jeleggel fölruházandó magán polgári leányiskolát nyitand, minthogy nem lesz hiány a képzett tanárokbán.

Az iskola fog nálunk teremteni városi életet, s igazi polgári közszellemet. El vagyunk maradva a kortól; mert jól berendezett fő elemi iskolánk sem volt még soha. 7 — 8000 népeség és semmi iskola. A mivel külföldön ennyi népeség mollet több közép vagy éppen felső tanoda versenyez egymással.
 Még soha sem mutatkozott számunkra ily fényes szerencse. Harmincezer forint áll készen rendelkezésünkre. Munkára hát polgártársaim. A ki magát el nem hagyja azt az Isten is megsegíti.
 Bodnár István.

Egy kis helyreigazítás.

A „Magyar Állam“ deczember 13-ki számában, a legutóbbi nógrádmegyei közgyűlés egyik határozatára vonatkozólag téves, és az igazsággal homlokegyenest ellenkező tudósítást foglaltatik.
 Azt írja ugyanis a névtelen tulajdonos, hogy Blaskovics Ferenc ez. urkanonok és bizottmányi tagnak Deák

Ferenc jun. 28-ki programjára vonatkozó beazédét zaj követto, „mely zaj közepett főispán úr, ki protestans létere is máskor loyális és igazságos szokott lenni, felhasználta az alkalmat, azt kérdezte: „elfogadja a gyűlés az állandó bizottmány véleményét?“ mely kérdésre a közlebblevők felelték „el;“ s így kimondatott a határozat, (hogy t. i. Zemplénmegye és Arad város körlevele értelmében mind az országyűléshez, mind Deák Ferenchez felirat intéztessek,) s így kimondatott a határozat előbb, hogy sem valaki szóhoz juthatott volna, pedig Munkay János esperes már felállt, hogy az előbbeni szónokot támogassa, de el hallgattatta ott a főispán által azon indokolással, hogy a határozat már kimondatott, . . . más alkalommal Nógrádmegye gyűléseiben vagy a szónokok száma, vagy pedig a névszerinti szavazatok szöktak dönteni, most döntött a hatalom.“

A kik a gyűlésen jelen voltak, igen jól tudják, hogy e közlemény czélzatos elferdítése a valónak, amennyiben nem a közlebb levők, de a bizottmány óriási többsége nyilatkozott az állandó választmány javaslatára mellett, ami már magából azon körülményből is kitűnik, hogy senki sem látta szüktségét annak, hogy e javallat mellett szóttemeljen s Blaskovics Ferenc úr szónoklatának hatását gyengítse. Azt is kétségbe kell vennünk, hogy a főispán idő előtt mondta volna ki a határozatot s hogy Munkai János a határozat kimondása előtt kelt volna fel, — igen is felkelt a határozat kimondása után, pedig e közt és Blaskovics Ferenc úr beszéde között lett volna ideje Munkay úrnak felkelni székéről.

Igy tudja a történeteket az egész megyei bizottmány, kivón az azon 5 — 6 tagot, kik „a megéértett igazság érzésében a gyűlést oda hagyták;“ s a kiknek csekély száma nem enged kétséget az iránt, hogy még akkor is a szavazatok óriási többsége döntött volna és nem „a hatalom.“ ha történetesen Munkai úr annak idejében emelkedett volna fel üléséből.

Ily valótlanosságokkal saturált közlemények épen nem alkalmasak arra, hogy a gyűlést elhagyók incorrekt eljárását felelteskék.

Báikronika.

A január 28-án tartandó ifjusági táncvizigalom sokat nyerend érdekességben a nők által rendezendő tombolajátékkal, melynek terve köztettségét nyert a f. hó 14. Veres Beniczky

Hirdetések.

KÉK LÁSZLÓ

B.-Gyarmaton,

ajánlja a t. cz. közönségnek ujonnan felszerelt s nagyobbított és gyors-sajtóval ellátott

kő- és könyvnyomdáját.

Mindennemű takarékpénztári könyvek, színezett részvénylapok, vonalzott s táblás kimutatások, hivatalos nyomtatványok, könyvek, rőpiratok, tánczrendek, s színezett s aranyozott nyomások stb. jutányos áron eszközölhetők.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKUL

különösen alkalmast ajánlhatom:

- 1 szép téli rok 16—45 frtig.
- 1 „ nadrág és mellény 8—15 „
- 1 „ kapucznis köpeny 18—40 „

továbbá: nők számára legkorszerűbb s divatos öltönyöket legjutányosabb áruk mellett.

Tisztelettel

Schönberger József.

A nagy géczy közbirtokosság tulajdonát képező bor és pálinka nem különben húsmérési jog 1874-ik év 1-ső napjától 3 egymást követő évre haszonbérbe nyilvános árverésen fog kiadatni, kik ezt kibérleni ohajtják Nagy-Géczen a közbirtokossági felügyelő Szeremy Benedek urnál december 29-én megjelenni reggeli 10 órára sziveskedjenek az árverők 10 % bánatbénzt letenni kötelezvék, az árverési feltételek a községi bíró urnál előlegesen és megtekinthetők.